

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 21/2

11 ապրիլի 2017թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Անահիտ Սահակյանի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոցի ՀՏ 07.03.2017թ. թիվ 1110447 ակտի դեմ:

Ա/Ձ Անահիտ Սահակյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Սույն թվականի փետրվարի 3-ին ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 20.01.2017թ. թիվ 1110447 հանձնարագրի շրջանակներում Ա/Ձ Անահիտ Սահակյանի մոտ իրականացվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգում, որի ընթացքում ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոցի հարկային տեսուչի կողմից կատարվել է գնում 7900 դրամ ընդհանուր արժողությամբ (աքսետուար կոդ-1956 3000 դրամ և աքսետուար ԱՏԳ կոդ-1789 4900 դրամ), որը մուտք է արվել ՀԴՄ իրական և փաստացի վաճառքի գնով և տրամադրվել է համապատասխան ՀԴՄ կտրոն վճարված առձեռն գումարի չափով՝ 5530 դրամ:

Վերը նշված գործարքի համար ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոցի հարկային տեսուչի կողմից կազմվել է 07.03.2017թ. թիվ 1110447 ԱԿՏ-ը, ըստ որի տնտեսվարողի կողմից խախտվել է ՀՀ կառավարության 1 օգոստոսի 2013թ. թիվ 846-Ն որոշման հավելված 1-ի 13-րդ կետի 11-րդ մասի պահանջները, որի հետ Ա/Ձ Անահիտ Սահակյանը համաձայն չէ, հետևյալ պատճառաբանությամբ և հիմնավորմամբ.

«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ հսկիչ գնում է համարվում հարկային պարտավորությունների հաշվարկման (գնահատման) նպատակով հարկային մարմնի կողմից իրականացվող ապրանքների, առարկաների, աշխատանքների, ծառայությունների գների, ՀՀ-ում ռեզիդենտների ու ոչ ռեզիդենտների կողմից իրականացվող արժույթային գործարքների վերահսկողության և հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների պահպանման ուսումնասիրությունը: Սահմանումից ակնհայտ է դառնում, որ օրենսդիրն առաջնահերթ կարևորում է հարկային պարտավորությունների հաշվարկման նպատակով կատարվող հսկիչ գնումը, այսինքն՝ այն էական խախտումները, որոնք կարող են անդրադառնալ հարկերի հաշվարկման վրա: Հարկային պարտավորությունների հաշվարկմանը նախապատվություն է տալիս նաև ՀՀ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգիրքը, որի 169.1 հոդվածի առաջին մասի համաձայն՝ պատասխանատվություն է առաջացնում հաշվապահական հաշվառումից բացի, օրենսդրությամբ նախատեսված այլ հաշվառում (գրանցում) չվարելը կամ ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաները չգրանցելը կամ հաշվառումը (գրանցումը) այնպիսի խախտումով վարելը կամ հայտարարագրի կամ հաշվարկի կամ հաշվետվության (այդ թվում՝ հաշվապահական) կամ հարկման հիմք հանդիսացող այլ փաստաթղթի մեջ այնպիսի կեղծ տվյալներ մտցնելը, որոնք կարող են առաջացնել (առաջացրել են) հարկի նվազեցում:

Ի վերջո, որն է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ներդրման իմաստն ու նպատակը՝ տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից իրականացված գործարքների ու դրանց դիմաց կանխիկ վճարմամբ ընդունված գումարների վերահսկողության

իրականացումը: Ընկերությունն իր գործողություններով որևէ կերպ չի թաքցրել նշված գործարքների շրջանառությունը և օրենքով սահմանված կարգով տրամադրել է ՀԴՄ կտրոն: Այսինքն, բովանդակային առումով ամբողջությամբ կատարվել են ՀՀ օրենսդրության պահանջները, սակայն ենթարկվել է պատասխանատվության՝ հաշվի չառնելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածով սահմանված դրույթը, այն է՝ վարչարարություն իրականացնելիս վարչական մարմիններին արգելվում է միայն ձևական պահանջների պահպանման նպատակով անձանց ծանրաբեռնել պարտականություններով կամ մերժել նրանց որևէ իրավունք տրամադրելը, եթե նրանց վրա դրված պարտականությունները բովանդակային առումով կատարված են:

Անհրաժեշտ է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ նոր սերնդի հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ներդրումից հետո տևական ժամանակ ծրագրային խնդիրների պատճառով դրանց կիրառումը հնարավոր չէր իրականացնել ՀՀ կառավարության 1 օգոստոսի 2013թ. թիվ 846-Ն որոշմամբ սահմանված հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներին ներկայացվող տեխնիկական պահանջներին համապատասխան: Մասնավորապես՝ գեղջ կիրառելու դեպքում հնարավոր չէր այնպիսի ՀԴՄ կտրոնի արամադրումը, որում առանձնացված կլինեին կիրառված գեղջի չափը: Ուստի տնտեսվարող սուբյեկտներն իրենց կողմից կիրառվող ծրագրերը համապատասխանեցրել էին նոր սերնդի ՀԴՄ-ների տեխնիկական հնարավորություններին, իսկ հետագայում ծրագրային փոփոխությունները լրացուցիչ չեն տեղեկացվել տնտեսվարողին, ուստի տնտեսվարողի կողմից համապատասխան փոփոխություններ չեն կատարվել՝ կարևորություն տալով ֆիսկալային շրջանառության հավաստի տեղեկատվությանը: Ըստ էության, օրենսդիրն ի սկզբանե չի ապահովել համապատասխան ծրագրային հնարավորությունը, որի արդյունքում տնտեսվարողը առևտրային ծրագիրը համապատասխանեցրել է Նոր Սերնդի ՀԴՄ-ի աշխատանքային ծրագրին: Նշված պայմաններում առանց կիրառված գեղջի չափի վերաբերյալ տեղեկատվության ՀԴՄ կտրոն տրամադրելու հիմքով տուգանքի կիրառումը չի համապատասխանում օրենքով հետապնդվող նպատակին:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը և հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ և 63-րդ հոդվածների, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի և «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 86-րդ հոդվածի պահանջները, Ա/Ձ Անահիտ Սահակյանը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոց ՀՏ-ի կողմից 07.03.2017թ. կազմված թիվ 1110447 ակտը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները, եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 20.01.2017թ. թիվ 1110447 հանձնարարագրի համաձայն Ա/Ձ Անահիտ Սահակյանի մոտ կատարվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոցի ՀՏ 07.03.2017թ. թիվ 1110447 ակտը (այսուհետ նաև՝ Ակտ), որով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել 300.000 դրամ:

Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ հարկային տեսուչ Դերենիկ Ղազարյանի կողմից 03.02.2017թ. ժամը 11:52-ին և 11:59-ին ք.Երևան,

Սասնա ծռեր 2 հասցեում գտնվող առևտրի կետից կատարվեց գնում՝ 7900 դրամ արժողությամբ (աքսետուար կոդ 1956՝ 3000 դրամ և աքսետուար կոդ 1789՝ 4900 դրամ), որի դիմաց 30% զեղչով վճարվել է կանխիկ 5530 դրամ: Վաճառողը գումարը մուտքագրեց ՀԴՄ և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն տրամադրեց: Ստուգում անցկացնող հարկային ծառայողների կողմից ներկայացվեցին ծառայողական վկայականները և ստուգման հանձնարարագիրը՝ ծանոթացման:

Ստուգմամբ պարզվեց, որ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից խախտվել է ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ. թիվ 846-Ն որոշմամբ հաստատված հավելված 1-ով սահմանված «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներին ներկայացվող տեխնիկական պահանջների» 13-րդ կետի 11-րդ մասի պահանջները, ինչը նույն որոշման հավելված 2-ի 40-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն դիտվում է որպես հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտում: Արդյունքում կիրառվել է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված տուգանքը՝ գումարով 300.000 դրամ:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

«Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառումը կարգավորող իրավական ակտերը ներառում են սույն օրենքը, հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառմանը վերաբերող ՀՀ այլ օրենքները, օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ ՀՀ կառավարության որոշումները, ինչպես նաև իրավական այլ ակտեր:

ՀՀ կառավարության 1 օգոստոսի 2013 թվականի N 846-Ն որոշմամբ հաստատվել են հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներին ներկայացվող տեխնիկական պահանջները՝ համաձայն N 1 հավելվածի (այսուհետ՝ Հավելված N 1), ինչպես նաև հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման կարգը՝ համաձայն N 2 հավելվածի (այսուհետ՝ Հավելված N 2):

Հավելված N 2-ի 23-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն գանձապահը պարտավոր է ապրանքները հանձնելու պահին՝ գնորդից կամ մատուցված ծառայությունների դիմաց՝ պատվիրատուից գումար ստանալու դեպքում, իսկ կանխավճարների դեպքում՝ գումարը մուտքագրելուց անմիջապես հետո տրամադրել ՀԴՄ կտրոն:

Հավելված N 1-ի 13-րդ կետի 11-րդ ենթակետի համաձայն ՀԴՄ-ի կտրոնի վրա պետք է տպագրված լինի կիրառված զեղչի չափը (կիրառվելու դեպքում):

Իր հերթին, Հավելված N 2-ի 40-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն օրենքով սահմանված պատասխանատվություն կիրառելու առումով՝ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտում է դիտվում Հավելված N 1-ով սահմանված՝ ՀԴՄ կտրոնի վրա տպագրման ենթակա որևէ տեղեկատվության (տվյալի) բացակայությունը (բացառությամբ սույն կարգի 41-րդ կետով նախատեսված դեպքի) կամ անընթեռնելիությունը (անգն աչքով կտրոնի վրա արտացոլված տվյալներն ընթերցելու անհնարինությունը):

«Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կետի համաձայն՝ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների գրանցման կարգի և (կամ) շահագործման կանոնների խախտմամբ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման համար կազմակերպությունը կամ անհատ ձեռնարկատերը տուգանվում է հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Տուգանքը նշանակելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, սույն մասի առաջին պարբերությունում նշված խախտումն առաջին անգամ կրկնելու դեպքում կազմակերպությունը կամ անհատ ձեռնարկատերը տուգանվում է տվյալ գործունեության իրականացման վայրում (առևտրի օբյեկտում կամ ծառայության մատուցման վայրում) տեղադրված հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներով նախորդ եռամսյակի ընթացքում արձանագրված շրջանառության զրո ամբողջ յոթ տասնորդական տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս «Արտոնագրային վճարների մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ արտոնագրային վճարի օբյեկտ չհամարվող հանրային սննդի ոլորտում իրականացվող գործունեության մասով՝ մեկ միլիոն դրամից, այլ գործունեության տեսակների մասով՝ երեք հարյուր հազար դրամից, և նրա գործունեությունն այդ մասով կասեցվում է 5 օրով:

Քննարկվող դեպքում ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 20.01.2017թ. թիվ 1110447 հանձնարարագրի համաձայն իրականացվող ստուգման շրջանակում 03.02.2017թ. ժամը 11:52-ին և 11:59-ին ք.Երևան, Սասնա Ծռեր 2 հասցեում գտնվող առևտրի կետից կատարվել է 7900 դրամի գնում, մասնավորապես՝ գնվել է աքսեսուար կոդ 1956՝ 3000 դրամի և աքսեսուար կոդ 1789՝ 4900 դրամի, որի դիմաց 30% գեղչով կանխիկ վճարվել է 5530 դրամ: Սակայն վաճառված ապրանքների դիմաց տրամադրված ՀԴՄ կտրոնների վրա կիրառված գեղչի չափը տպագրված չէ: Այսինքն, տվյալ դեպքում խախտվել են Հավելված N 1-ի 13-րդ կետի 11-րդ ենթակետի պահանջները, ինչը Հավելված N 2-ի 40-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ օրենքով սահմանված պատասխանատվություն կիրառելու առումով դիտվում է որպես հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտում: Նշված խախտման համար կիրառվել է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոցի ՀՏ 07.03.2017թ. թիվ 1110447 ակտը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ